

ජීවිතේ අවසාන කාලය විවේකීව නිහඬ පරිසරයක ගත කරන්න මින් විකට්ටර

හැදින්වීම

නොටුපොළ අධිකාරී සිට සැන්දැවරුවේ අපට අත වැනුණු ඔහු, රාත්‍රියේ රැකඩ මඩු යාන පොළේදී ඇයට පෙම්බදිනු අභි ආත්වාදයෙන් අසා සිටියේය. ගී නරු ඉසිරි අනෙසේ නතිනරුවක් නොවී දකක පහකට ආසන්න කාලයක් පුරා උදා නවැනි සමච බැබැළුණු ඔහුගේ සුභාසනයන් සුවභසක් රසික සවන්පත් සිප සහනා ගඳා ගිය අමා දිය දහන්කම විය. විකට්ටර රත්නායක ලෙසින් ඔබත්, මමත් හදුනන මේ සංගීතවේදියා ඉකුත් දා නව නිර්මාණ ඇතුළත් සිඩි නැටියක් එළිදක්වමින් කලකට පසු සහාද රසිකයන් ඉදිරියේ පෙනී සිටියේ සිය හැට අවටන ජනම දිනය සමරුවේදීය. ඉන් දින කිහිපකට පසු තිස් වසරකට ආසන්න කාලයක් අගනුවර ආසන්න කළුබලකාරී පරිසරයේ ගෙවූ ජීවිතයට ආසුනෙව්වත් කී විකට්ටර, ජීවිතයේ සැදෑ සමය හුදකලාව ගතකිරීම සඳහා අත එවීම නවාතැනක් වෙත නිකම ගියේය. මා ඔහු හමුවන්නේ කඩුවෙල නවගමුව ප්‍රදේශයේ පිහිටි විකට්ටරේ ඒ නව නවාතැනේදීය.

මොකක්ද මේ ඇතිවූණ වෙනස සියලු තැනින්, එනමින් හැඩගැසී පිටිනේ සැප සමයේ ඇති මේ වගේ සිරිභාසය ගත්තේ සියලු තැනින් අසේ කතා බහ පටන්ගත්තේ මම කැමතියි.

මම මීට අවුරුදු තිස් පහකට වරද ඉස්සෙල්ලා නාචිතේ පරිසරයට එනකොට එන තිබුණේ මේ වගේ පරිසරයක් තමයි. කන්දක අස්සේ කොත්තු රොටි ගත සද්ද, ටකට ටකට සද්ද තිබුණේ නෑ. දුව සිසිසේ ගැරුරුවල ටා ටොං ගාන සද්ද ඇතුළත් නෑ. කැසට් කඩවල කෝපාවත් තිබුණේ නෑ. මේ වගේම කුරුල්ලන්ගේ සද්ද තමයි පරිසරයේ තිබුණේ. මම ඉතා කැමති ඒ පරිසරය කලයත් එක්ක අනුරාධපුරයේවලා බොහෝම කළුබලකාරී කෝපාවත් පරිසරයක් එහි නිර්මාණය වුණා. අනෙක් පැත්තෙන් මට දැන් වයස හැට අටයි. පුද්ගලයෙක් විදිගම මගෙන් දුරුවීමට පවා ඉෂ්ඨ වෙන්න මිනේ යුතුකම් ඉටු කරලයි තියෙන්නේ. ඉතිං මම නිර්ණය කලා කළුබලකාරී පරිසරයෙන් අයිතිවෙලා පිටින් අවසාන කාලය විවේකීව ගිහඩ පරිසරයක ගත කරන්න මින් කියලා.

පිටින් අවසාන කාලය ගත කිරීම තත්පරවරා මොන පදනමකින්ද ගොඩනගන්නේ ?

මම ජෝනියා වගේ දේවල්වල එල්ලී ගන්න කෙනෙක් නෙවෙයි. හමුත් ඒවායේ සනාථයක් තියනවා කියලා විශ්වාස කරනවා. වික කාලකට ඉස්සෙල්ලා මට නාචි වාක්‍යයකරුවෙක් මුණගැනුණා. ඔහු මගේ පිටිතයේ ඉතාමත් පොද්ගලික දේවල්පවා බලාගෙන ගියා වගේ කිව්වා. වයස හැත්තෑවේදී බරපතල ගලපැරණියකට මුහුණ දෙන්න වෙනවා, හමුත් පිටිතය ආරක්ෂා වෙනවා කියලා ඔහු කිව්වා. එනම ඉඳලා අවුරුදු පහක් ඉස්සරුවට ඒ කියන්නේ අවුරුදු හැත්තෑපහ වෙනකම් විතරයි මගේ අනාගතය ගැන ඔහු කතාකළේ. මම ගිහගත් දැන් මම ඒ කියපු සීමාවට ඇවිල්ලා. නවම හම් මොකුත් අසලිප සංඥාවක් නෑ. ඒ වුණාට කොයි වෙලේ අපිට මොනවා වෙයිද කියලා කියන්න බෑනේ. දැන් බලන්න අබේවර්ධන බාලසුරිය කිසිම දවසක සිතාරාට අරක්කු බිවීම හැකි අඩුතරමින් සිහි තැවරුන හැන්දකින් හදුනා තේකක් පවා බිවීම හැකි කෙනෙක්. කවුද හිතුවේ මිය වීද්ගේ ඉරණමක් අත්වෙයි කියලා.

පිටිතය සම්බන්ධයෙන් වූ මේ වෙනස මිනිසාගේ දිවියට මොන විදිකටද බලපාන්නේ ?

මම නිර්මාණ කාර්යයේ සම්පූර්ණයෙන් ඉවත්වෙලා නෑ. මගේ අලුත්ම නිර්මාණ ඇතුළත් සිඩි නැටියක් පහුගිය දවස්වල නිර්මාණය කලා. උපන් දින උත්සවය වෙලාවේ ඒක එළිදක්වුවා. ඒ වුණාට ඉතිං ඉස්සරු ගුවන් විදුලියෙන් වගේ දැන් තියන එර්.එම්. නාලිකා වලින් අසේ ගීත ප්‍රචාරය වෙන්නේ නෑනේ. ඒවා සිද්ධ වෙන්නේ අල්ලෙසට, පහලට. මට කිසිම උවමනාවක් නෑ ඒ අය පස්සේ ගිහිල්ලා මගේ ගීත ප්‍රචාරය කරන්න. දැන් තියන සංගීත ප්‍රයාග වලට වුණත් මම බොහෝම කලාතුරකින් තමයි සම්බන්ධ වෙන්නේ. ඒවා සිද්ධවෙන හැටියට අපිට සම්බන්ධ වෙන්න සුදුසු නෑ. සුදුසු අවස්ථාවක් ලැබුණොත් විතරයි සහනාගී වෙන්නේ. ඒ කියා අමුතු යමක් සිද්ධවෙන්නේ නෑ. අනිත් පැත්තෙන් මය කිසිම දෙයක් නොකර ගෙදරට වෙලා ගිටියත් කරදරයක් නැතුව පිටිතයටත් පුළුල්වත් තත්පරයක මම මේ වෙනකොට ඉන්නවා.

වර්තමානයේ විදුහට මාධ්‍ය තුළ නව පරපුරේ සංගීත නිර්මාණ වෙනුවෙන් ලැබී ගියේය ප්‍රමුඛතාවය ගැන හම් ප්‍රතිවිරෝධතාවක්ද මබ තුළ පවතින්නේ ?

නව නිර්මාණ වෙනුවෙන් ප්‍රමුඛතාවයක් ලැබෙන්න නව නිර්මාණ තියෙන්න එපාය. මොනවද මොනක ඇවිල්ල තියන නව නිර්මාණ. නිර්මාණ නෙවෙයි එහි හරියක්ම තියෙන්නේ කෝපාව. කොතේ හරි බටහිර රටකින් අනුල ගන්න ගී නිර්මාණවලට සිංහල වචන මුහුණ කෝපාවල් එකතු කරාම ඒක නිර්මාණයක් වෙනවද ? මට ආලෝක ගෙනදේවි

සාකාරයේ කියන පැරණි ගීතයට මනා විභාසයක් කරලා කෝපාවල් ඇතුල් කරාම ඒක නව නිර්මාණයක්ද ? තිබුණ නිර්මාණය විභාස කිරීමක්ද ? මම ගැන ගලා එනකොට ඇද උඩ උඩුබැලි අනට දිනාවයක් කියලා කෑ ගලලා කරන ප්‍රකාශයක් රූපවාහිනියෙන් විකාශය කරනවා කියන්නේ නව නිර්මාණයකට තැන දීමක්ද? මිය වගේ දේවල්ගේ පැය විඩි හතරේම අනන්ත දකින්න ලැබෙන්නේ. නව නිර්මාණ සමග හෝ නව නිර්මාණකරුවන් එක්ක මට කිසිම ප්‍රතිවිරෝධතාවක් නෑ. ප්‍රශ්නා ගියෙත්තේ එනම අය හැකි එකයි. මම නාරිභාසයේ සියලුම සංගීත නාට්‍යය වැරදිම කියනවටත් දොස් නගනවටත් නෙවෙයි. සමහර ඉන්නවා ඉතාම නොද දේවල් කරන්න උත්සාහ ගන්න අය. හැබෙයි ඉතා විරුද්ධයි.

මබ දකින විදිහට මොකේ රසවිඳින්නේ ලැබුණු නොද නිර්මාණ මොනවද ?

මෛ කාලයේ නම් කිසිම නොද නිර්මාණයක් අනන්ත ලැබිල නෑ. මම දන්නේ නෑ සමහර වෙලාවට මම ගුවන් විදුලිය රූපවාහිනිය අහන්නේ බලන්නේ නැති කියාද කියලා. කොහොම වුණත් සංගීත ලෝකයට අදහන්නේ ආව කිසියම් කෙනෙක් වින්දනාත්මක රසවිඳින්න දෙයක් ඉදිරිපත් කලාය කියලා මට හම් ආරුචියක්වත් ලැබිලා නෑ. මාධ්‍ය වලින් සිද්ධ ඇනෙතවා පෙනෙනවා. හමුත් එනමේ ඇනෙන පෙනෙන දේවල් වලින් හැටිතත් අපිට

"මම ගෞරව ගෞරව නොකොට ඇද උඩ උඩුබැලි අනට දිනාවෙමින්" කියලා කෑ ගෞරව කෑනා ප්‍රකාශයක් හැප්වාහිනියෙන් විකාශය කරනවා කියන්නේ නව නිර්මාණයකට තැන දීමක්ද ?

අනන්ත දකින්න ගිනෙන අපිට ඒ සඳහා නොදබවල නිර්මාණ විදිහට අන්තිමට අපිට ඇතුළු නිර්මාණ විදිහට මට පේන්නේ පහත් විකුණුමක ජානක විකුණුමක් වගේ අයගේ ගී තමයි.

ඇයි ගුවන් විදුලිය, රූපවාහිනිය අහන්නේ බලන්නේ හැක්කේ ?

ගුවන් විදුලියට සවන්දීමේ, රූපවාහිනිය හැරීමේ මුඛය පරමාර්ථය අධ්‍යාපනික, සාස්කෘතික, ආගමික, සාහිත්‍ය, නාච්‍ය විදිබද අච් කිසියම් ආකාරයකින් දැනුවත්වීම වගේ. එනම හැක්කම් කිසියම් ආශ්වාදයක් වින්දනායක් ලබාගැනීමෙන්. මේ කිසිවක් ලැබෙන්නේ තැන්තම් ඉතිං මොකටද ඒවා පරිහරණය කරන්නේ. ඒ කියා මම දැන් කාලක ඉඳලම ගුවන් විදුලිය අහන්නේ නෑ. රූපවාහිනිය දේ නෙවෙයි මම කියන්නේ. පැත්තම් ඉවසගෙන අහගත ඉන්න පුළුවන් තත්පරයක එක ගියත් අනන්ත පැය කීපයක් මනා කෝපාවකින් කන් ගිරවට්ටා ගන්න වෙනවා කියන එකයි.

මබ ගිහගත් මෙහි වරද තියෙන්නේ කොතකකද ?

කිසිම දේකට ප්‍රමිතියක් නැති එක තමයි මුලික තේනුව. අපි ක්ෂේත්‍රයට එන දවස්වල කටහඩ පරික්ෂණයක් කියලා ඒකෙන් සමත්වෙන අයට තමයි ගෘහයට ගන්නේ. ගී පද රචනා සහි දෙකකට කලින් නාච්‍ය ප්‍රවණයක් වෙත ඉදිරිපත් කරලා අනුමතය ලබාගත යුතුයි. ඒ කියන්නේ යම් ප්‍රමිති ගත කිරීමක් තිබුණා. ඒ ප්‍රමිතියට පහලින් දෙයකට ගුවන් විදුලියේ අවස්ථාව ලැබුණේ නෑ. හමුත් දැන් තත්පර වෙන්නේ. රටට මෛත්‍රණ නොදෙන හරිම එර්.එම්. නාලිකා සංඛ්‍යාවක් තියනවා. හමුත් ඒ කිසිම එකක එලා තිබුණ ප්‍රමිතිය නෑ. කුමාරතුංග මුණිදාස එලා කිව්වේ බස හැපුණොත් රස හැසේ කියලා. අබ ගත යට ගෙවන්නේ ඉඳලල අබ ගන්නේ අබ ගත යට ගෙවන්නේ අල්ලල ඉබ ගන්නේ කියලා හිතත් රෙද්ද කඩා දුම්මා වගේ අමුට්ටමෙන් කියන්නේ. ඒ ගීත බස නොවෙයි. මම ගෘහ ගිහයකට පෙරළී බස යෙදිලා තියනවා. හමුත් එය යෙදිලා තියන ආකාරයයි මෙහෙයි අනර කියන නෙවෙයි බලන්න. සැදු අහස ආදේවෝස් කියන ගීතයේ අවසානයේ පිරිමන පද සහගයි කියන-

කොට ගැනෙන්නිය සඳු පහනයි කියනවා. පද මවගයි. මද පවනයි කියලා කියනවා. වසර සසනතුරු - සසර වසනතුරු. අම මාදුරෙයි කියලා පිරිමියා කියනකොට ගැනෙණු ලෙමා ඒ පිරිමටම මම ආදුරෙයි කියලා කියනවා. ඒ වචනේ ගතවී උපකුමයක් විදිගමයි එනකදී පෙරළී බස කොටුනෙකුනේ. එහි අරුමකාරී බවක් සුබවැදී වින්දනායක් ආදිය ගැබ්වෙලා තියනවා.

විකට්ටර රත්නායක සියලු රසිකයන්ගේ එනමින් හැක්කම් ප්‍රේක්ෂකයන්ගේ මම ඇතුළුවත් මිනිස් ජාත්‍යේ සියලු ගෘහයක ගැන මොකක්ද හිතන්නේ කියලා ?

ඇමරිකාවේ මිනිසුන් මවන කරවන විදිගේ අරුම පුදුම දේවල් කරන මිනිසුන්. පැරක්සන් කැගන්නේ පහුව කැපුව වගේ දැනලන්නේ ඇමරිකාවේ. ඒක ඒ සැස්කාරියට ගැලපෙනවා. ඇත්තෙන්ම ඇමරිකාව ධන ධානියෙන් ආධ්‍ය රටක් වුණාට කිසිම සැස්කාරියක් තියන රටක් නෙවෙයි. මනුෂ්‍ය ගෘහයක් නෑ. මනුෂ්‍ය තියෙන්නේ කෝපාවක්. විශ්කාරී මිනිසුන්. වෙත කවුරුත් නොකරන අසාමාන්‍ය දේවල් කරන කෙනෙක්. දුටුවා කැගෙනවා. මව්වෙන් ගිටගන්නවා. හරිම විකාරයක්.

නව තත්පරය, රූප මාධ්‍ය හැකුව ගිහගත් පහසු කරන්න විකට්ටරගේ වැනක කියලා ඇතැම් ගෘහයන්ගේ කියනවා. මබ ඒ කාරණය බහුතර කරනවාද ?

මම ගිහගත් නොදන්න කම ගියා කියන කතා. අද රූපවාහිනියේ ගෘහ බොහෝම අය ශබ්දානුරූපයට ගිහිල්ලා කොමිටියුටර් එකේ පිහිටෙන්න ගියත් හදාගෙන පස්සේ තමයි මිය අනෙක් දවරුණා දාන්නේ. ඒ හුල දෙනෙකුට සජීවීව ගෘහගත කියන්න ගෘහය පුළුවන්ද කියලා බලන්න. ගෘහයක කියන්නේ ස්වාධීනව පැවරීම හැකි වෙනමම දෙයක්. අපි ගිහම විදුලිය නැතිව ගියා කියලා. එනකොට ගිහග නැතිවෙනවද ? ඉස්සර මේ මෙකුකෝත් තිබුණේ නෑ. සජීවීව ගෘහය කලා. සජීවීව වාදනය කලා.

මස්ඵලවලට වගේ රටකින් ප්‍රසංගකට ආරාධනාවක් ලැබුණොත් ?

මගේ ස ප්‍රසංගය වගේ එකකදී හම් ගැටළුවක් නෑ. හමුත් වෙනත් විදිගේ එකක් හම් එනකදී මම අර කලින් කියපු කාරණා සඳකලා බලලා තමයි ආරාධනය බාරගන්නේ. සුදුසු මට්ටමේ දෙයක් හම් බාරගන්නවා.

ශ්‍රීලාල් සෙනෙවිරත්න.